

Είναι δύσκολη η επιστροφή στην εργασία;

Ναι, η επιστροφή στην εργασία ύστερα από απουσία για οικογενειακούς λόγους μπορεί να είναι δύσκολη. Μάλιστα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα μιας έρευνας, οι γυναίκες που έχουν μικρά παιδιά αντιμετωπίζουν μεγαλύ-

τερη δυσκολία να βρουν δουλειά από οποιαδήποτε άλλη κοινωνική ομάδα. Εάν δεν θέλετε να βρείτε μια οποιαδήποτε εργασία, αλλά θέλετε μια σημαντική θέση με πραγματικές προοπτικές επαγγελματικής εξέλιξης, όπου θα λαμβάνονται υπόψη η εμπειρία και τα προσόντα σας, ίσως θα πρέπει να αντιμετωπίσετε με θάρρος τα εμπόδια που αντικατοπτρίζονται στην άποψη ορισμένων εργοδοτών, ενδεικτική της άγνοιάς τους, ότι «ο ρόλος της μάνας» είναι η μοναδική επαγγελματική στρατηγική που σας ταιριάζει.

Ωστόσο, τα εμπόδια που καλείστε να αντιμετωπίσετε δεν είναι όλα εξωγενή. Πολλές από εμάς που επιστρέφουμε στις δουλειές μας δεν γνωρίζουμε πώς να αξιοποιήσουμε το σύστημα έτσι, ώστε να αποκομίσουμε από την επαγγελματική μας ζωή αυτό που θέλουμε, αυτό που *έχουμε ανάγκη*. Δεν είναι απληστία να τα έχεις όλα. Η κοινωνία θέλει από τις γυναίκες να γεννούν και να ανατρέφουν παιδιά, να συμμετέχουν στη φροντίδα των ηλικιωμένων συγγενών και, παράλληλα, να είναι οικονομικά δραστήριες. Μας έχει εκπαιδεύσει με μεγάλες δαπάνες, μας έχει δώσει εμπειρίες, ιδέες και αξίες που είναι θεμελιώδεις για την οικονομική επιτυχία, την πνευματική ανάπτυξη και την υγιή εξέλιξη της κοινωνίας. Παρ' όλα αυτά, η κοινωνία δεν έχει βρει ακόμη έναν τρόπο για να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν καλύτερα αυτήν τη απίστευτη δεξαμενή ταλέντου και πολλές γυναίκες παρασύρονται από τις προτροπές για επιστροφή στην εργασία, προκειμένου να ακολουθήσουν μια εποικοδομητική καριέρα που θα τις γεμίσει με το αίσθημα της δικαίωσης.

Και εγώ υπέστη ισχυρό σοκ όταν είχε έρθει η ώρα μου να αναζητήσω εργασία ύστερα από τρία χρόνια αποχής από την αγορά εργασίας και ενασχόλησής μου με το μεγάλωμα των παιδιών. Ήμουν αισιόδοξη για τις προοπτικές μου. Πέρασαν, όμως, τέσσερις εβδομάδες που έκανα αιτήσεις για θέσεις εργασίας και δεν είχε επικοινωνήσει κανείς μαζί μου, ούτε και τα γραφεία εύρεσεως εργασίας στα οποία είχα απευθυνθεί με είχαν φέρει σε επαφή με κάποιον εργοδότη. Όταν οι τέσσερις εβδομάδες έγιναν τέσσερις μήνες και οι μόνες απαντήσεις που είχα λάβει ήταν «Ευχαριστούμε για το ενδιαφέρον σας, αλλά δεν...», το «εγώ» της εργαζόμενης γυναίκας μέσα μου είχε αρχίσει να συρρικνώνεται.

Άρχισα να κάνω τις δουλειές του σπιτιού μου μπουρρίζοντας διαρκώς. Τι είχα κάνει λάθος; Γιατί δεν μπορούσα να βρω μία σπουδαία δουλειά και να αποκτήσω την ισορροπία στην επαγγελματική και στην προσωπική μου ζωή; Μήπως έφταιγε το βιογραφικό μου σημείωμα; Ή μήπως τα

ρούχα που φορούσα όταν με καλούσαν για συνέντευξη; Ή μήπως έφταιγε το κακό μου ριζικό;

Σε ηλικία είκοσι και κάτι, τότε που ήμουν πολύ φιλόδοξη και δεν ήξερα τι σημαίνει να έχεις παιδί, πολύ δε περισσότερο πού το αφήνεις πριν πας στη δουλειά σου κάθε πρωί, είχα την ευκαιρία να δω αρκετά βιογραφικά και να προτείνω εργασία σε υποψηφίους. Μάλλον ασυναίσθητα, ήμουν λιγάκι απορριπτική με όποιο άτομο, ιδιαίτερα με οποιαδήποτε γυναίκα, αναζητούσε εργασία όταν έκλεινε τη δεκαετία των τριάντα ή είχε μπει ήδη στη δεκαετία των σαράντα, αφού είχε αφιερώσει χρόνο στα παιδιά του. Θεωρούσα ότι δεν θα είχαν καμία επαφή με τις σύγχρονες ανάγκες της δουλειάς, ότι δεν θα είχαν καμία εργασιακή ηθική και ότι πιθανότατα θα θεωρούσαν την υγεία και την ευτυχία των παιδιών τους πιο σημαντικές από τις προθεσμίες μου. Τρομερό!

Εκνευρισμένη από την όλη κατάσταση, τηλεφώνησα σε ορισμένα γραφεία ευρέσεως εργασίας και σε συμβούλους απασχόλησης, απαιτώντας να μάθω γιατί, ύστερα από όλους αυτούς τους μήνες αναζήτησης, δεν ήμουν διευθυντικό στέλεχος σε μια ενδιαφέρουσα εταιρεία ή γιατί δεν είχα προσληφθεί έστω και ως σύμβουλος μερικής απασχόλησης σε μια ωραία εταιρεία, με καταπληκτικούς πελάτες και υπέροχη θέα.

Ήμουν η μοναδική γυναίκα που δυσκολευόταν να επιστρέψει στην αγορά εργασίας ύστερα από μια περίοδο απουσίας αφιερωμένη στο μεγάλωμα των παιδιών της; Ή μήπως όλες οι άλλες τα έχουν καταφέρει να πηγαίνουν να γεννήσουν το Σαββατοκύριακο και μετά να επιστρέφουν κατευθείαν στο γραφείο αφού έχουν ξεμπερδέψει με τα διαδικαστικά της γέννας; Έπρεπε να ερευνήσω το θέμα.

Με ανακούφιση διαπίστωσα ότι δεν αντιμετώπιζα μόνο εγώ αυτή την κατάσταση. Οι γυναίκες που σταματούν την εργασία τους για μερικά χρόνια για να μεγαλώσουν τα παιδιά τους αντιμετωπίζουν δυσκολίες με την επανένταξή τους στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, σύμφωνα με τα γραφεία ευρέσεως εργασίας, αυτό δεν συμβαίνει επειδή κάποιοι μεγαλόσωμοι τύποι στέκονται έξω από τις εισόδους των χώρων εργασίας σε όλο το δυτικό κόσμο κρατώντας τεράστια πλακάτ που λένε «ΣΤΟΠ! ΛΑΘΟΣ ΔΡΟΜΟΣ. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕ ΚΕΝΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΙΕΡΑ ΣΑΣ ΠΙΣΩ ΟΛΟΤΑΧΩΣ». Αντιθέτως, αυτό που φταίει είναι ότι εμείς οι γυναίκες, που έχουμε διακόψει κάποια στιγμή την καριέρα μας, έχουμε πείσει τους εαυτούς μας ότι υπάρχουν τέτοιοι τύποι και μας φράζουν το δρόμο.